

سوله

او

Ketabton.com

جگره

د سنای د پرمختیایی موسسی

سوله او جگره

خپرونکې	:	د سنایي پرمختیایي موسسه
مسول مدیر	:	راز محمد دلیلي
لیکونکې	:	احمد فرید «عارفي»
پښتو ژباړه	:	امان الله «لودین»
انځورگر	:	سلطان حمید «فانوس»
کمپوز او ډیزاین	:	سیف الله «زمانی»
لومړی چاپ	:	۱۰۰۰ ټوکه د NCA مالي مرستو اداره تله ۱۳۷۸
دویم چاپ	:	۵۰۰۰ ټوکه د US-BPRM په مالي مرسته د IRC-UGP له خوا، لیندۍ ۱۳۷۹
دریم چاپ	:	۲۰۰۰ ټوکه د Asia Aid TroCAIRE په مالي مرسته ۱۳۸۰ هـ. ش
څلورم چاپ	:	۱۰۰۰ ټوکه د سنایي پرمختیایي موسسې SDF په مرسته، مرغومي ۱۳۸۱
پنځم چاپ	:	۱۰۰۰ ټوکه د سنایي پرمختیایي موسسې SDF په مرسته، وږی ۱۳۸۲
شپږمه چاپ	:	۲۰۰۰ ټوکه د سنایي پرمختیایي موسسې SDF په مرسته، لیندۍ ۱۳۸۲
اوومه چاپ	:	۱۰۰۰ ټوکه د سنایي پرمختیایي موسسې SDF په مرسته، غویی ۱۳۸۴
اتم د پښتو چاپ	:	۱۵۰۰ ټوکه د سنایي پرمختیایي موسسې په مالي مرسته د ۱۳۸۵ کال د د سلواغې میاشت
نهمه طبع پښتو	:	۱۰۰۰ ټوکه د سنایي پرمختیایي موسسې په مالي مرسته د ۱۳۸۶ کال د کب میاشت
لسمه چاپ پښتو	:	۱۰۰۰ ټوکه د سنایي پرمختیایي موسسې په مالي مرسته د ۱۳۸۶ کال د کب میاشت

ددې کتاب ټول حقوق د سنایي په پرمختیایي

موسسې پورې اړه لري.

په کابل کې پته: پنځم سړک، انصاري څلور لارې د محمد علم فیض زاد لیسې خواته
تېلفون: ۰۲۰-۲۲۰۱۶۹۳

پست بکس: ۱۸۱ کابل افغانستان

برېښنا لیک: sieal@brain.net.pk

انټرنیټ پاڼه: www.sanayee.org - www.nawidefarda.org

په پاکستان کې پته: اوکزي پلازې شاته، یوینورستي ټاون، پېښور پاکستان.

٦

تصويري كيسه

سوله او جگره

بسم الله الرحمن الرحيم

د اوسني چاپ سريزه

د سولې او جگړې تصويري كيسه چې په (۱۰۰۰) ټوکه ورستی چاپ په دري ژبه د سنایي پرمختیایي موسسې له خوا چاپ شو او (۱۰۰۰) ماشومانو او ځوانانو ترلاسه کړل. د مینه والو د زیاتې تندی او پرله پسې غوښتنو له امله دادی نوموړی اثر په پښتو ژبه ژباړه (ترجمه) او چاپ شو. ددې کتاب لیکونکي د سولې اوسوله ایز ژوند ښایسته انځور وړاندې کړی دی. ژباړونکي هم کوښښ کړی خو نوموړی انځور د پښتو ژبې په چوکاټ او قالب کې وړاندې کړي هيله لرم اوسنی چاپ د سولې اوسوله ایز ژوند په لوری یو بل موثر گام وي خو د سولې د پسرلي ثمر او حاصل په سترگو وویڼو.

والسلام
راز محمد دلیلي

سريزه

خرنگه چې ټولوته څرگنده ده نظم، نشر او انځور (تصوير) د زده کړې او د يوې پديدې يا مفکورې د وړاندې کوولو عمده لاره گڼل کيږي. چې بشر له ډيرو پخوا زمانو څخه را پدې خوا ټولنه کې د خپلو نظريو او مفکورو د تعميم لپاره له هغو څخه گټه اخيستي ده.

ددې اصل په اساس، د سنایي پرمختيايي موسسې (SDO) د خپلو علمي او فرهنگي فعاليتونو په دوام چې د وطن د ماشومانو او تنکيو ځوانانو د لارښې روزنې په منظور تر سره کيږي. دا دی يو نوی اثر چې «سوله او جگړه» نومېږي د چاپ په گانه سمبالېږي.

دا اثر د ورور «احمد فرید عارفي» په واسطه ليکل شوی دی. په دې اثر کې زيار ايستل شوی څو د جگړې ناخوالې او بد رنگي او د سولې ښيگړې او ښه والی د نظم، نشر او انځور په توگه د لوستونکي سترگو او ذهن ته تمثيل کړی. په وروستنی تحليل کې دا اثر لاندې پيغامونه او مفاهيم لوستونکو ته وړاندې کوي.

- د لوستونکو په ذهن کې د جگړې له ناولتيا او له هغې څخه کرکه.
- د ټولنې د وگړو تر منځ د سولې ښيگړې او د سولې غوښتنې د مفکورې ايجاد.

- د ژوند په ټولو ډگرونو کې د جگړې د ذلت، ناپايه داري او ماتې.

• د سولې د برياليتوب ټولو اړخونو ته اميدونه.
په پای کې د سنایي پرمختیايي موسسې SDO اداره ددې هیله
لري چې ددې اثر په خپرولو برسیره چې یو کلتوري خدمت ترسره
کوي، یو گام د سولې او سوله غوښتنې پر لور د وطن د ماشومانو،
تنکیو ځوانانو او ځوانانو ترمنځ هم اوچت کړی وي. څو له دې
لارې د سولې د تعمیم پر لور په ټولنه کې برخه واخلي.

و من الله توفیق
راز محمد دلیلي

Preface

In continuation of its past education and cultural activities, Sanayee Development Organization (SDO) has published a new peace education children book in Pashto language entitled "Sola aw Jagra" for the Afghan children and teenagers.

The author of this book is Mr. Farid Arifi, an Afghan young writer. This book gives a moral lesson from the catastrophes of war and the goodness of peace in poem and prose. The book has been illustrated with pictures in order to convey better its messages to the readers.

To say in brief this book conveys the following ideas and messages to the readers:

The ugly pictures of war and feeling of hatred for the war.

Goodness of peace and creating peace motivations in the society.

Defeat of war in all spheres of life.

Victory of peace and being hopeful for the peace.

We hope this book would create motivation for peace among the Afghan children, teenagers and youth and would serve towards dissemination of culture of peace in the Afghan society.

With Regards,
Raz Muhammad Dalili

سوله او جگړه

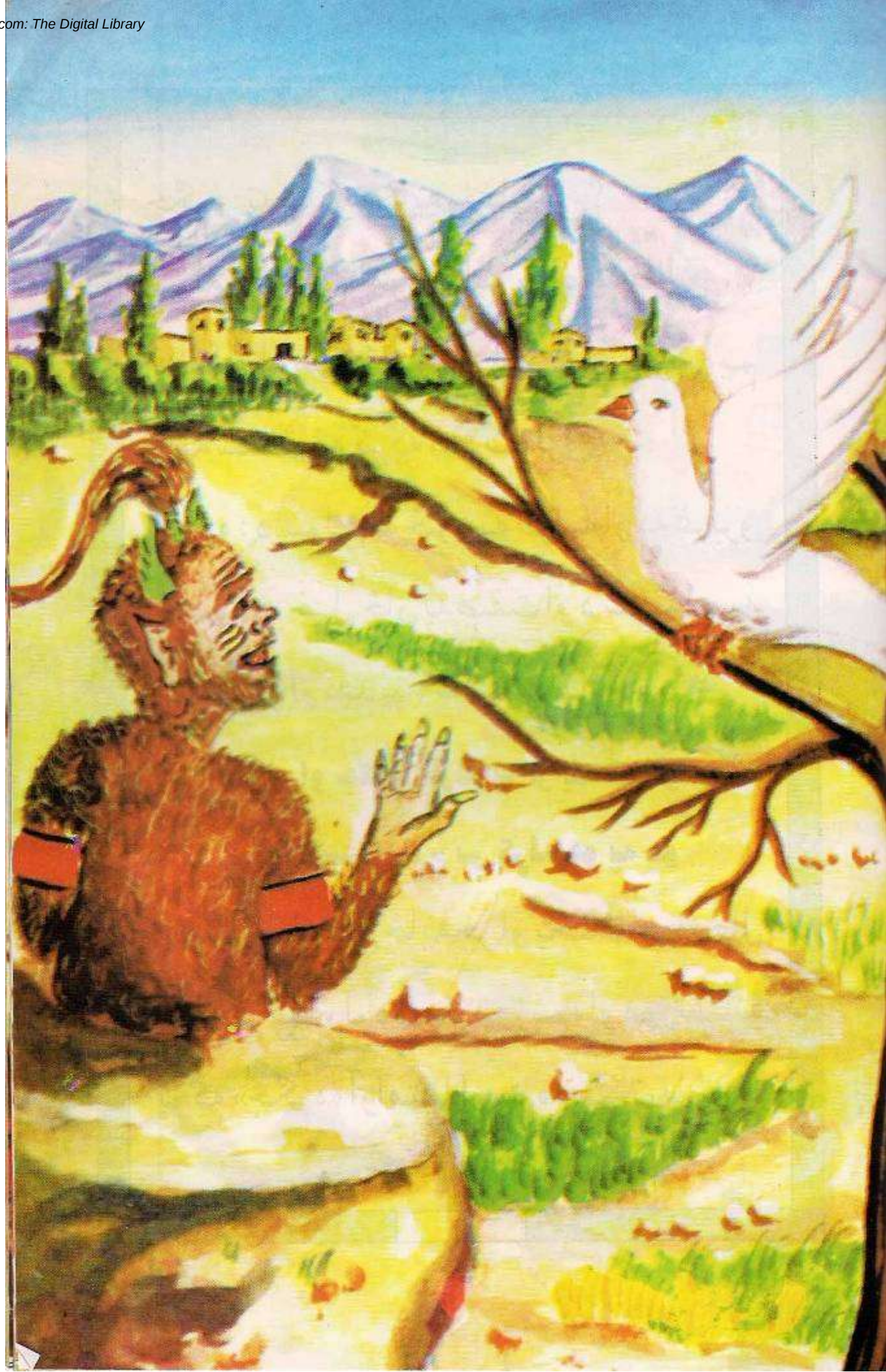
له ورځو څخه یوه ورځ ناڅاپه (نابېـره)
«سوله» او جگړه» یو له بل سره مخامخ
شول. دې دوو پخوانیو دښمنانو ډیره موده
وروسته یو له بل سره وکتل. «سولې» له
سلام وروسته په دې ډول په خبرو شروع
وکه:

سوله: له کومه ځایه راغلي یې؟

جگړه: د فلاکت، بدبختۍ، پریشانی،

ستونزو او ... په لنډه توګه له هغه ځایه چې

ستا قدمونه هغه ځای ته نه دي رسیدلي.

جگره: ته له کوم ځایه راغلې یې؟

سوله: د پاکۍ، امن، آرامۍ، خوشحالی ...

له ښاره له هغه ځایه چې زه د ټولو خوښه یم

او له ستا څخه کرکه (نفرت) لري.

جگره: د سولې له خبرو په غوسه او په غریزو

شو. د خپل ځان په صفت او د سولې په

ملامتولو او تهدیدولو یې شروع وکړه.

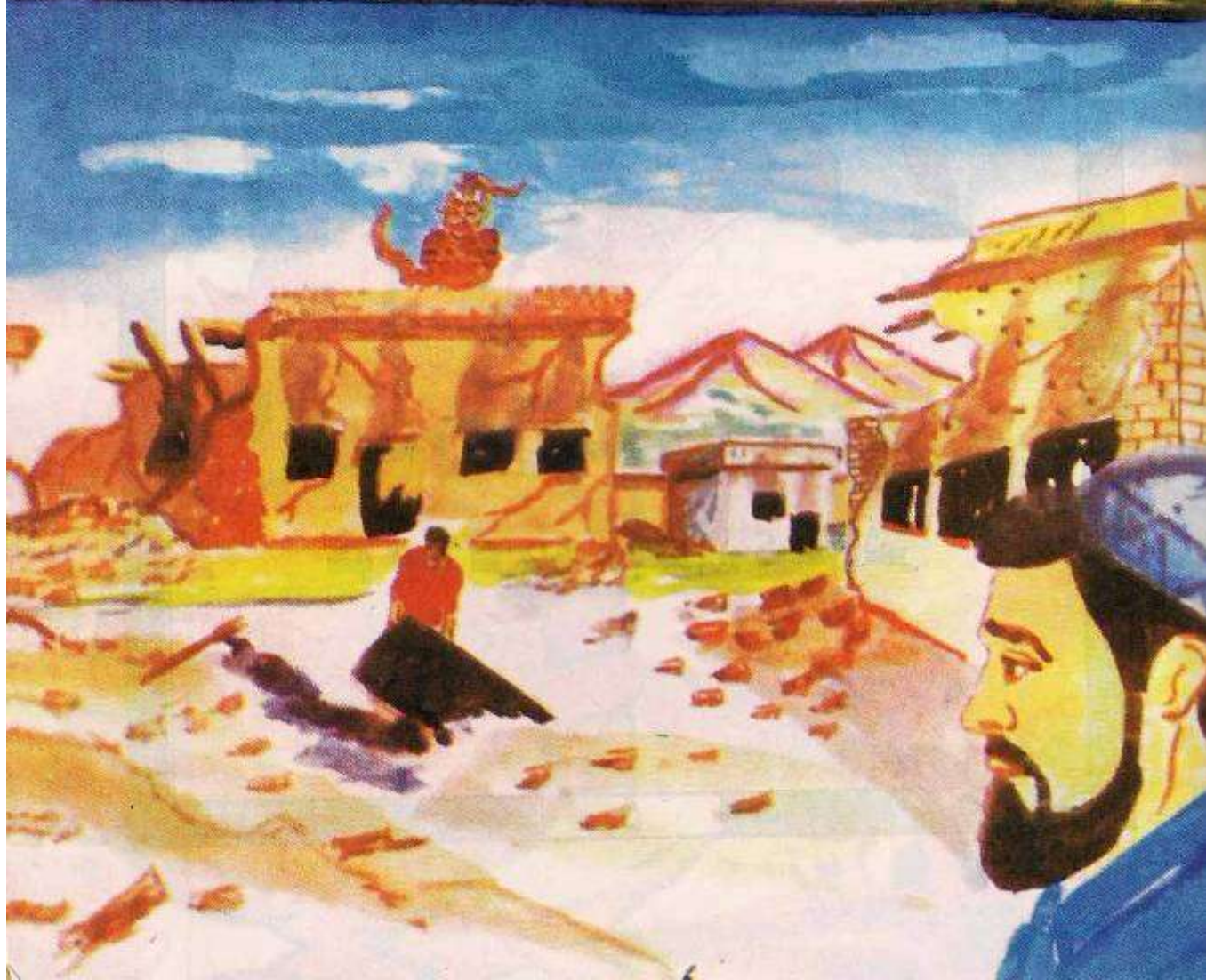
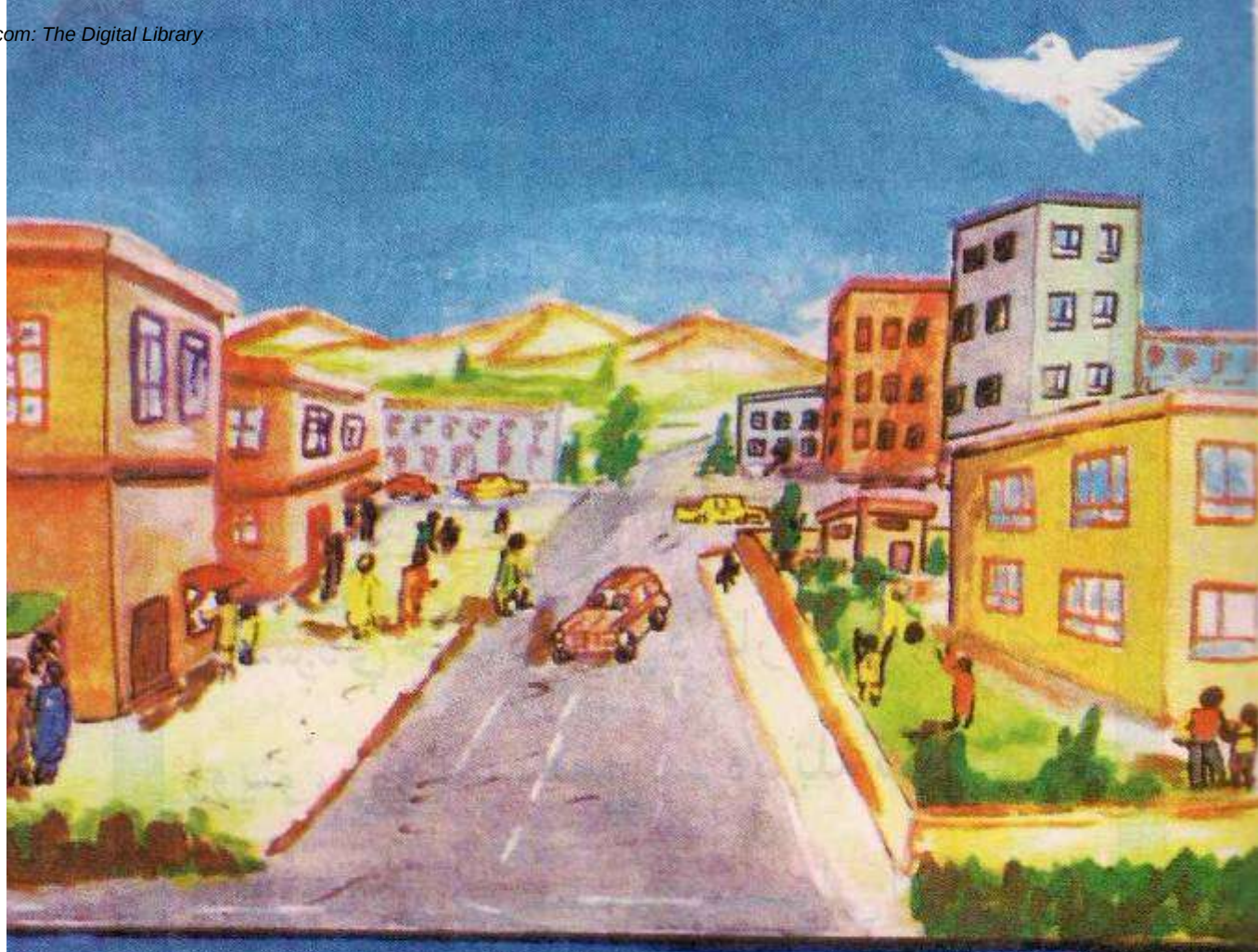
سولې او جگرې کرکه یو تر بله گفتگو

د خپل حال شرح یې کرکه ه و په هو

«سولې» له بې ځایه جر او بحث او جنجال

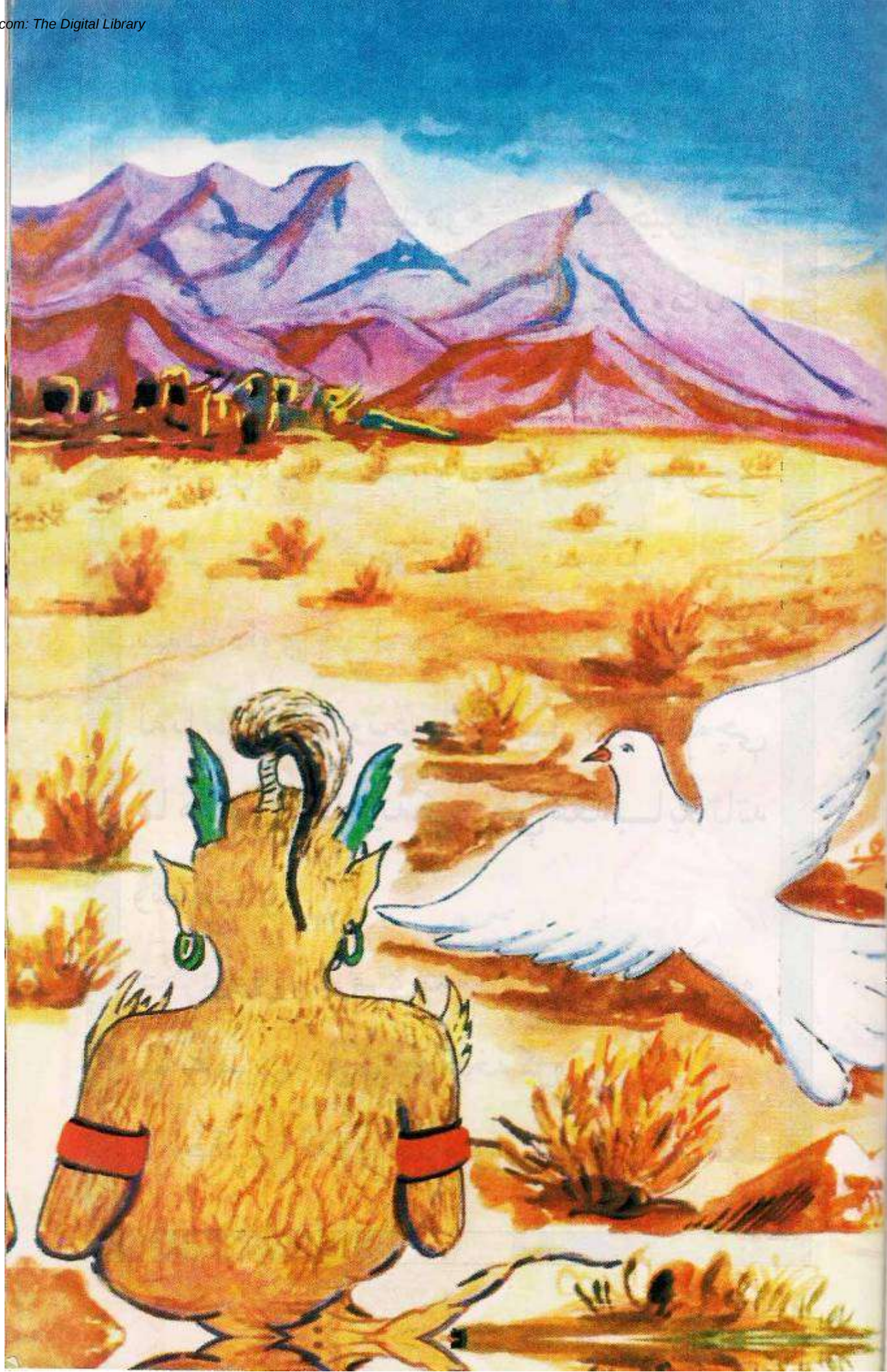
څخه کرکه درلوده په نرمه ژبه او مهربانه

توګه «جگره» آرامتیا او سره سینه توب ته را

وبلله او هغې ته يې داسې وړاندیز وکړ.
راځه چې دواړه له هغو ځايونو څخه ليدنه
وکړو چې د هغو تر حکم او فرمان لاندې دي
اوله نږدې څخه د يو بل د کار ثمره او حاصل
ووينو، وروسته هغه سره پرتله کړو چې چا
ټولنې ته ښه کار سرته رسولې او کوم يوه
ټولنې ته بدې او ضرر رسولی دی. سولې
وويل:

**راځه: وکړو منځ د ښار ته يو سفر
څو پيدا کړو يو د بل د کار ثمر**

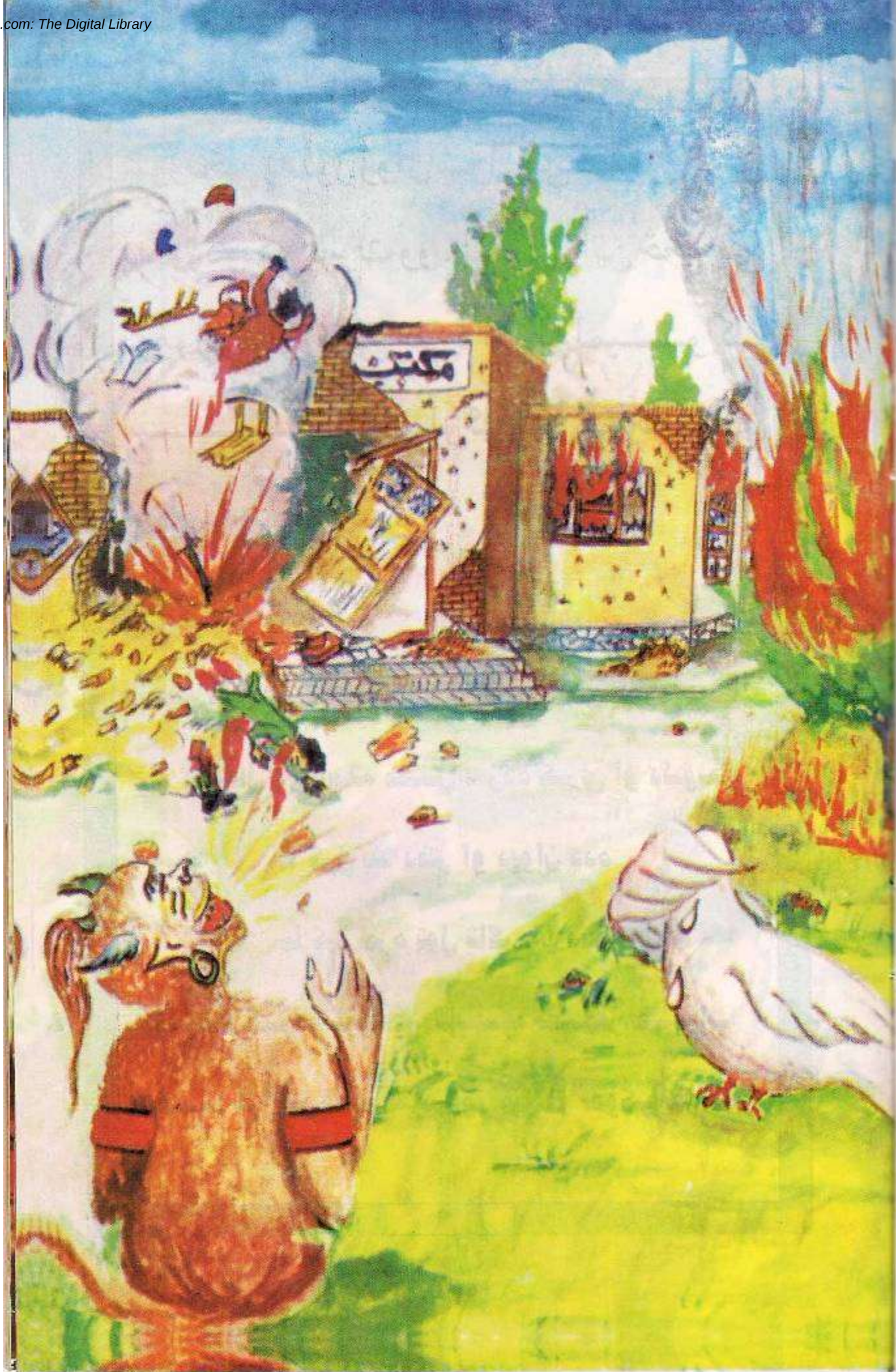

«جگره» په ډیره بده وحشتناکه خیره او په
ډیرې غوسې سره د سولې نظر ومانه او
دواړه پر لاره رهي شول. د لارې په اوږدو کې
«جگرې» په تکبر او لویې بې له دي چې
سولې ته مخ وگرځوی سولې ته وویل:

ښه به داوی چې لومړی د خپلو کارونو پر تله
له تا سره له ښوونځي څخه پیل کړم ځکه چې
ما هلته ډیر کارونه کړي چې هغه باید تاته
وښیم.

جگرې وویل لومړی به ښوونځي ته مخه کړو
بیا به موږ په بل لوري مخه کړو.

د «جگرې» له دې خبرو وروسته دواړه د هغه

ښوونځي په لور روان شول چې د ښارد لارې
په اوږدو کې پروت وو، له لرې واټن څخه يې
نوموړې ښوونځۍ چې د اور په لمبو کې
سسوځيده او لوگي ترې پورته کيدى
وروښود.

او زياته يې کره :

هغه څه چې ته د خاورو لوگو منځ کې گوري پست

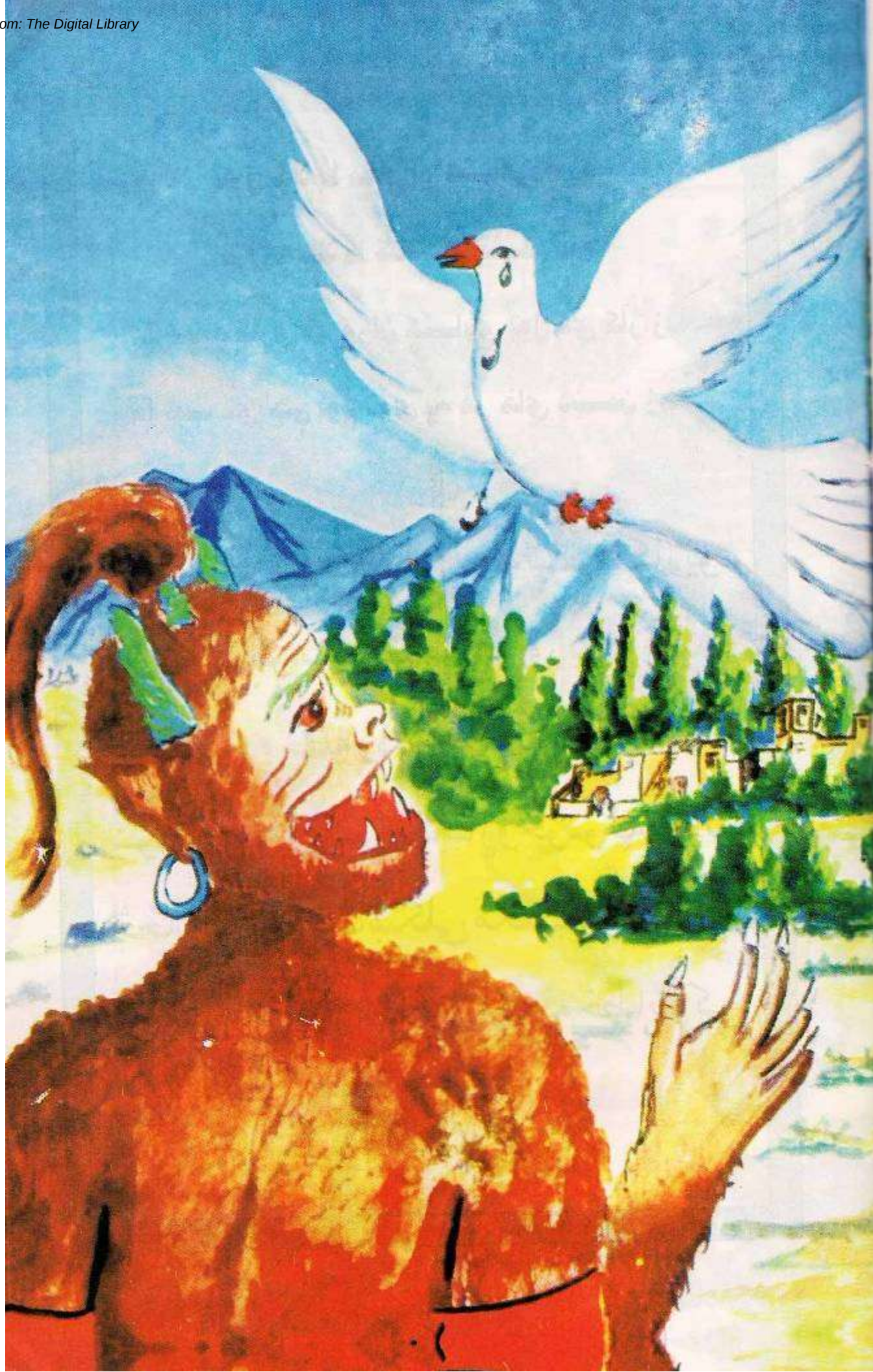
يو مهال ووبايسته محل د زده کړي او دلوست

ما کرل بند دفتر او ديوان دده

ما کرل مړه ټول شاگردان دده

ما کړ د ښوونځۍ بایسته تعمير خراب

ما کرل سوخته په اور ميز او چوکۍ خراب

کړل جلا ما معلم او شاگرد دده

کړل جلا ما کتاب او قلم دده

دا تباہ کاري او وران کاري ټول دي کار زما

دا سبب دی چې نوم شوی په هر ځای دښمن زما

«سوله» چې د «جگړې» له تباہ کاريو،

ورانښو او خوابديو صحنو له اوریدو او لیدو

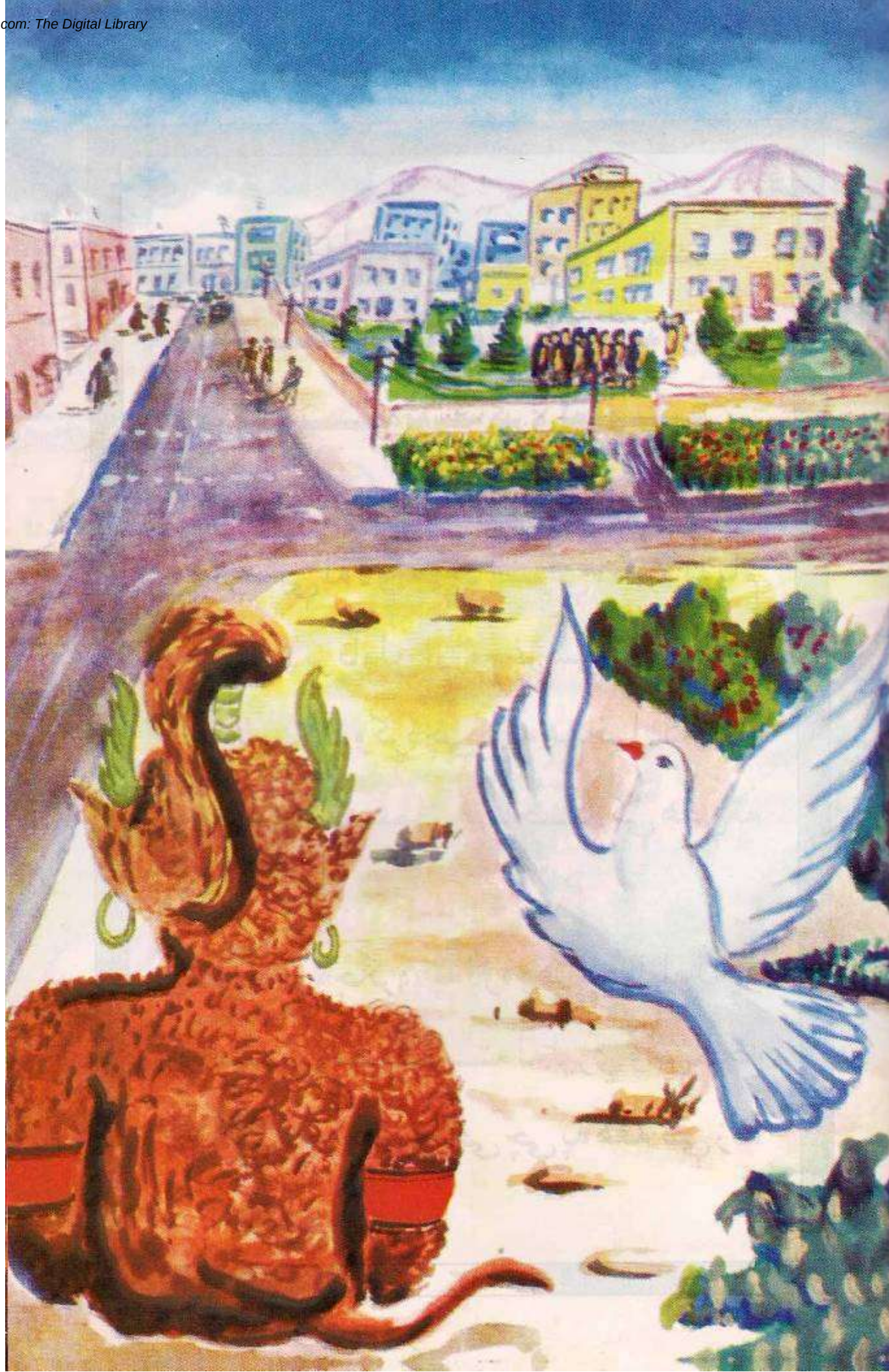
څخه ډیره خفه وه. په خاصه توګه د هغه

ښوونځي له ورانو او یجاړو خونو له لیدلو

څخه چې یو وخت ښکلی مکتب وو. د ژړا او

اوبنکو منع کې «جگړې» ته په خطاب کې

وویل:

ای چي تا کړه دومره ظلم او جفا

ته بـــه څنگه څه ووايي په مخ د خدا (ج)

دړه دړه بـــه پوښتنه کيږي له ســـتا

په ورځي د محشر ريعني ورځ د جزا

«جگړه» بې له دې چې د «سولي» خبرو ته پام

وکړی په ډير ناولي اوزير غږ سره له «سولي»

څخه غوښتنه وکړه چې هغه هم خپل کارونه

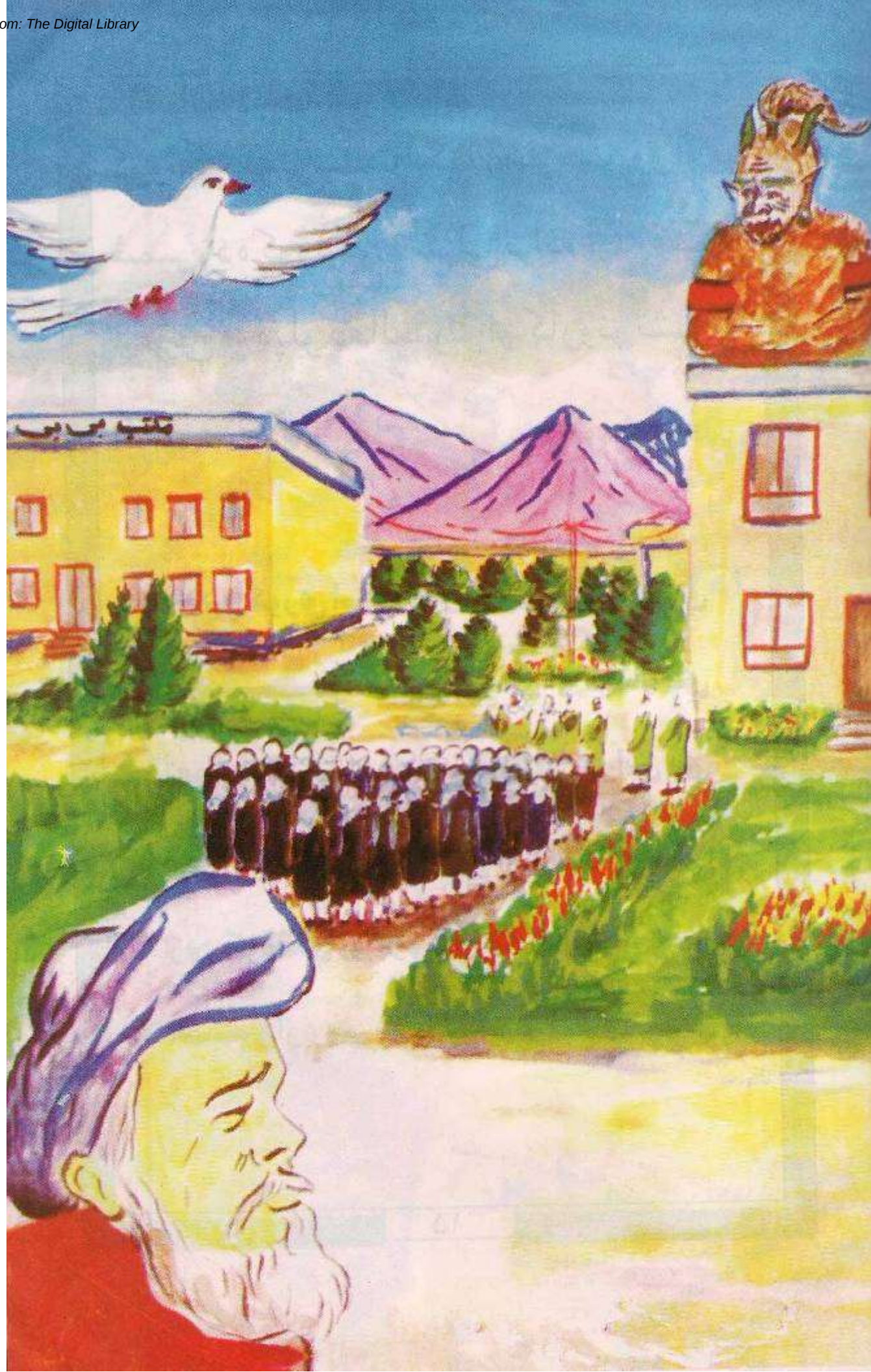
او فعاليتونه د عمل په ساحه کې هغې ته

وښيي.

«سوله» او «جگړه» په لاره رهي شول او له يو

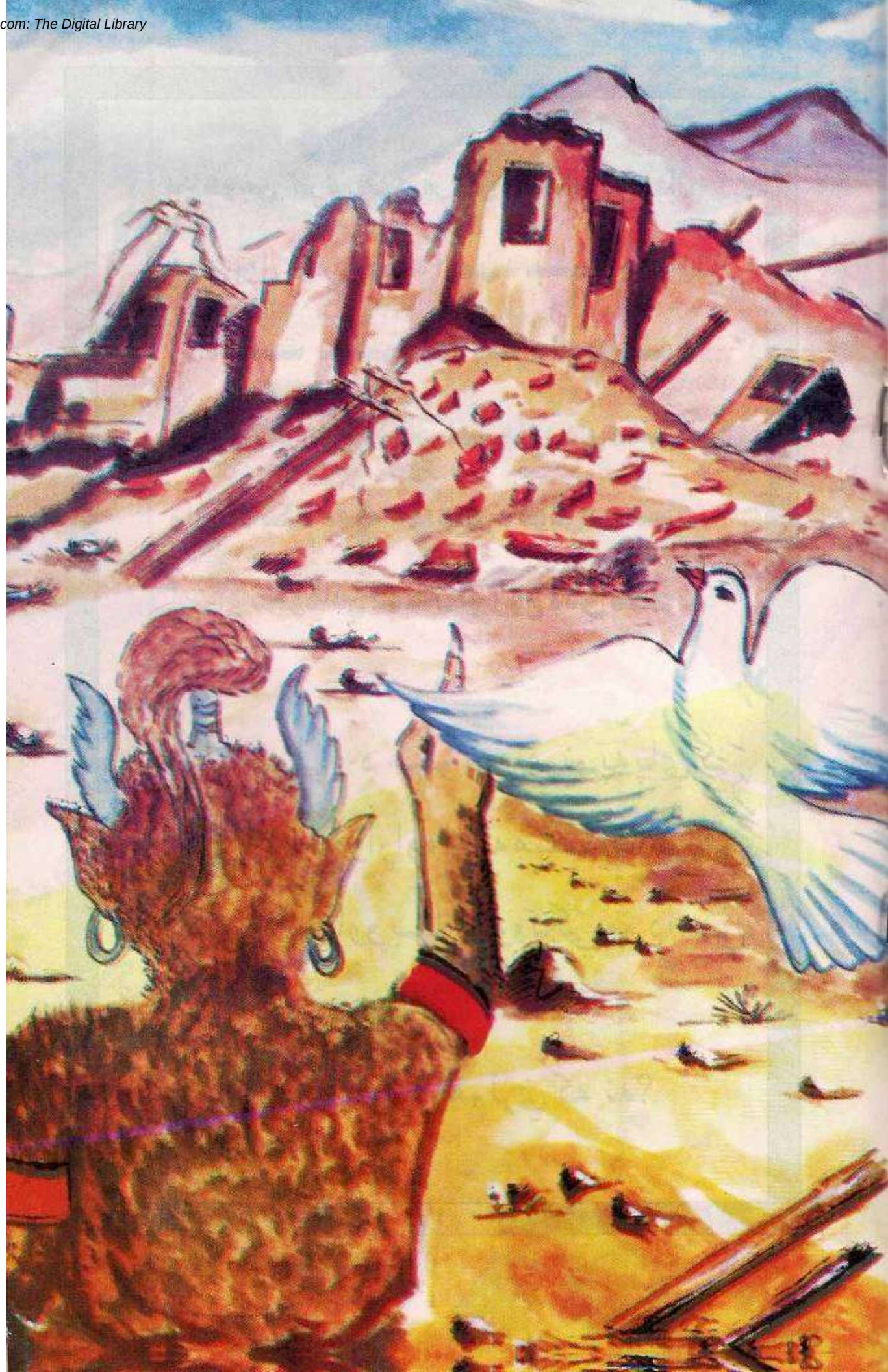
څه منزله وروســـته له ليري واټن څخه

«جگړې» ته يو ښوونځی چې په هغه کې زده

کونکي په لوست لگيا (بوخت) وواو يو
شمير زده کونکو د سولې ترانه ويله وښود.
سولې د خپلو فعاليتونو او کارونو تشریح
په دې توگه شروع کړه.

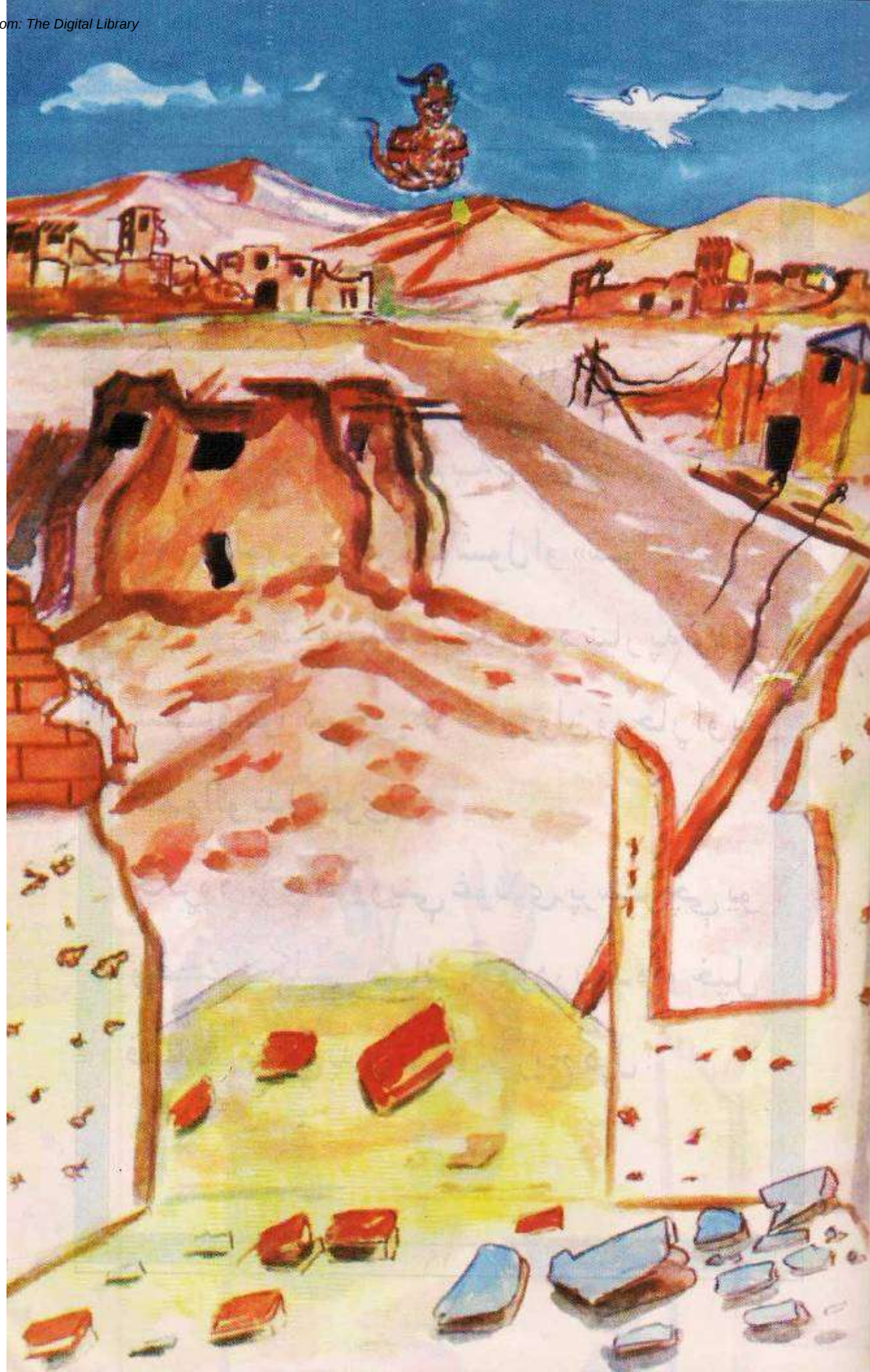
دا چې گورې له ډير لري نمايان دي
مکتبونه خای د پوهې او فيضان دي
تعميرونه يې بڼيسـته او نوراني دي
هره خواکې يې گلونه رنگارنگ دي
زده کوونکي او ښوونکي دي خوشحال
همه واړه دي دوي ليري له ملال

په خوښي کړي منډې تر ږي ماشـومان
دوي ټول غواړي ما په ارمان د جسم و جان
زما صفت په هره زده کړه او مضمون
دا چې خیر او نیکي یم همه واړه دي ممنون
دا ټوله ښکلا ده په دي ځای د سولې د مضمون
امن او سوکالي ده ځان او روح ددي مضمون

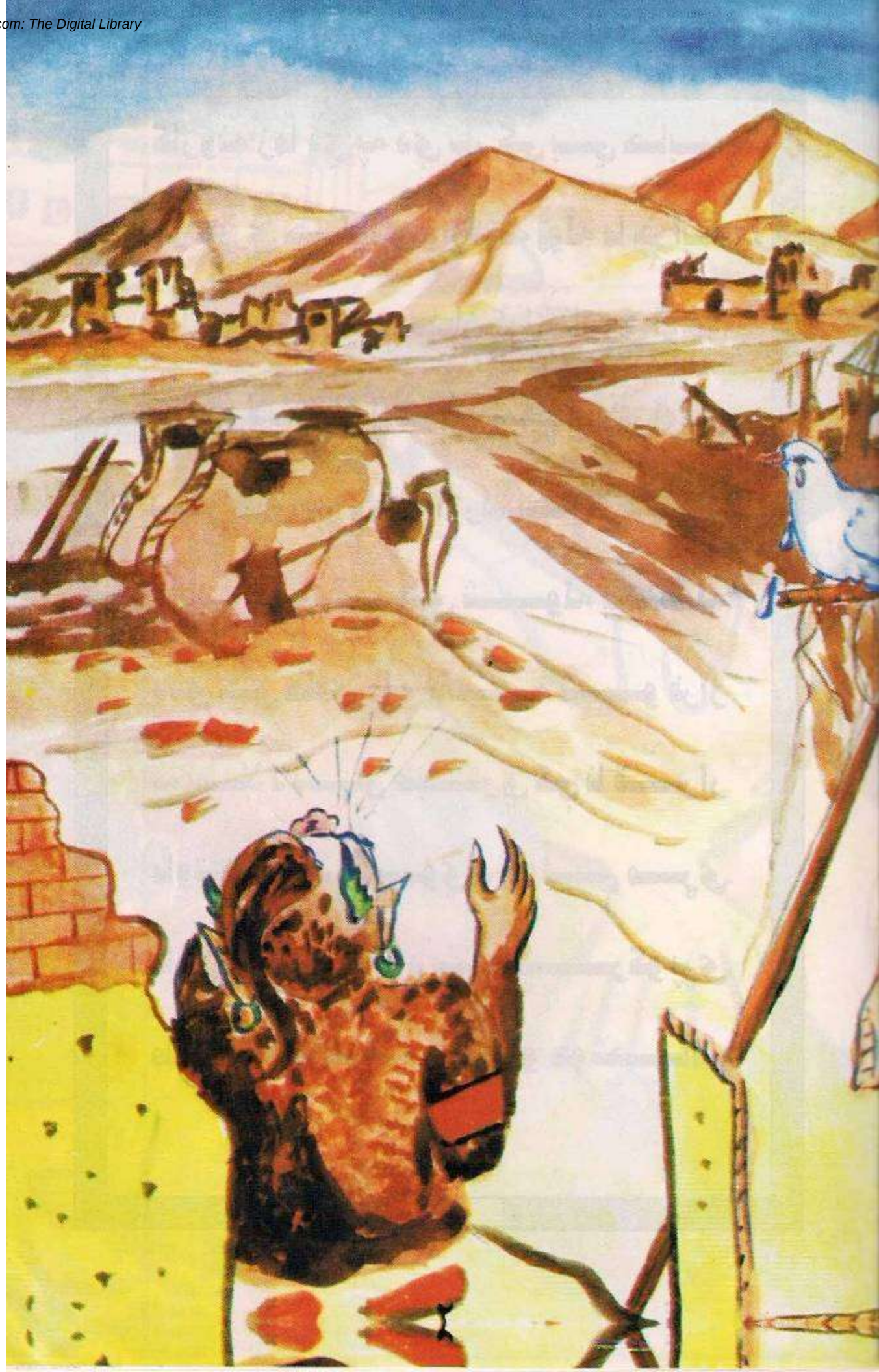
«سولې» د خپلو تعریفونو په پای کې
«جگړې» ته مخ واړاوه او په مسکا کې یې
چې ددې د بریاوو بیان کوونکي وو داسې
پوښتنه وکړه.

آیا نورې لاسته راوړنې هم لري که نه؟

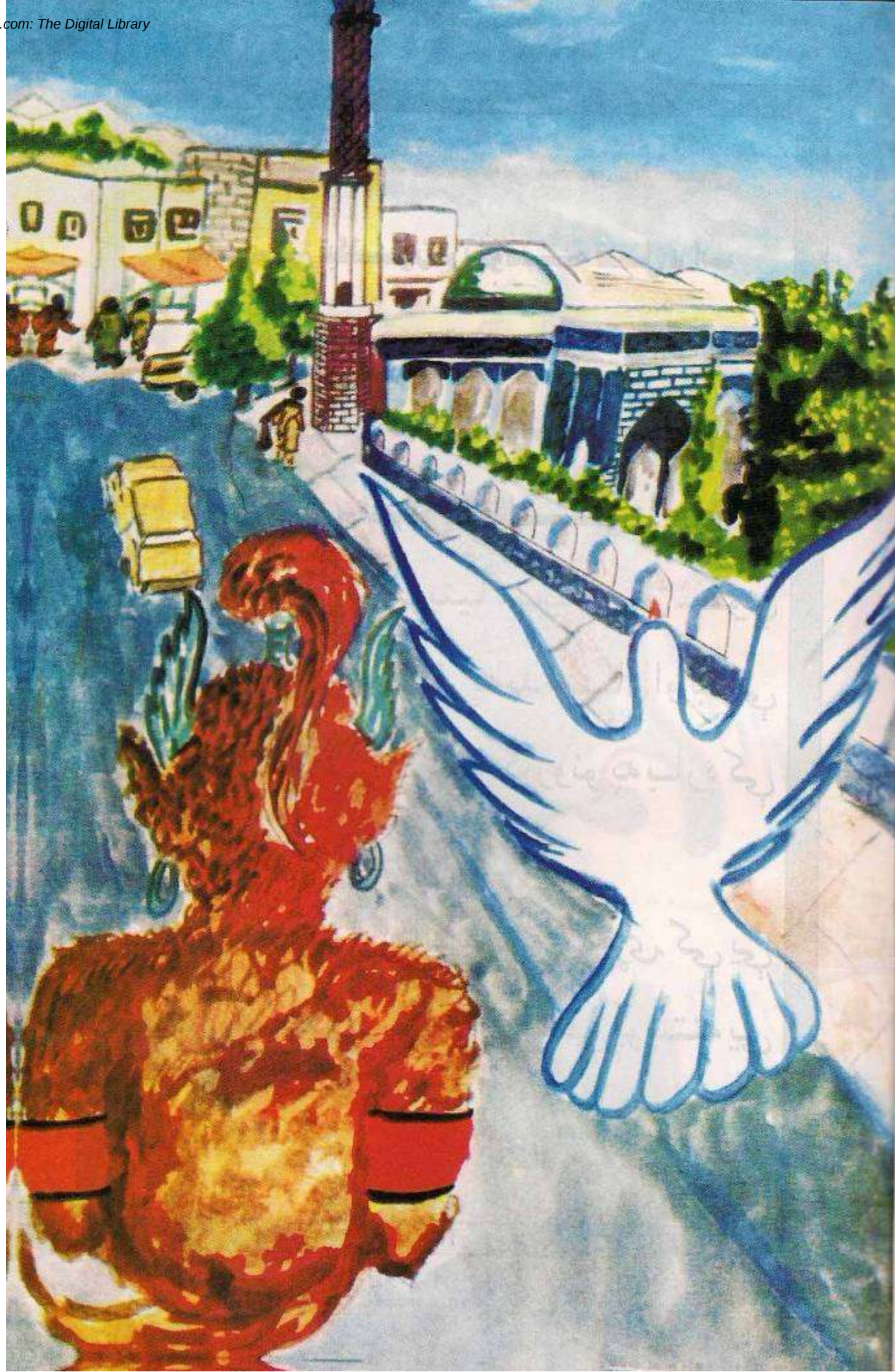

«جگره» د لاس په واسطه ښار ته اشاره کوي.
دا چې د ښوونځي په بحث کې جگرې ماتې
خوړلې وه نو داسې یې وگڼله چې د ښار په
باره کې په بحث کې به بری ومومي. نو د
ښار په لوري په حرکت شول او «سوله» یې د
ښار لوري ته وبلله. بالاخره د ښار په نږدې
شاوخوا کې چې هرڅه وروان و یجاړ او په
کنډوالو بدل شوي و.

جگره د یوې خاورینې غونډۍ پر سر چې یو
وخت ښکلې مانۍ وه ودریده او خپل
فعالیتونه یې پدې توګه تشریح کړل:

کارونه زما دي په دي ښار کې بي حساب به
هر چيري چې آبادي وه کرله ټوله ما خرابه
ټول مې په يو شان کرل خاورې لوگي
ټول له لاسه ولاړل هر څه شول دورې لوگي
په هر ځای مې چې د اور لمبه کره بله
ودانۍ په بربادۍ شوله بدله
ددې ځای خلک زما د لاسه شوو فرار
په بلا د بي صبري کې نا قرار
ماوتستوله د هغوي د خولې مړۍ
ما کرله ماته د هغو د سرکو پړۍ
ما کرله خاموشۍ د ښارونو خوشحالي.

ما کرله خوره په عقلونو بی هوشی.

نه می تلفون پرینودنه نل د آب

ورمی کر هغو ته په مرمی خواب

ما کرل تخمونه د نفرت هر خای

لور می کرل بیرغ د تقابل هر خای

«سولې» چې په چوپتیا سره دوران شوي

بنار ننداره کوله د بنار په بد حال او ښکې

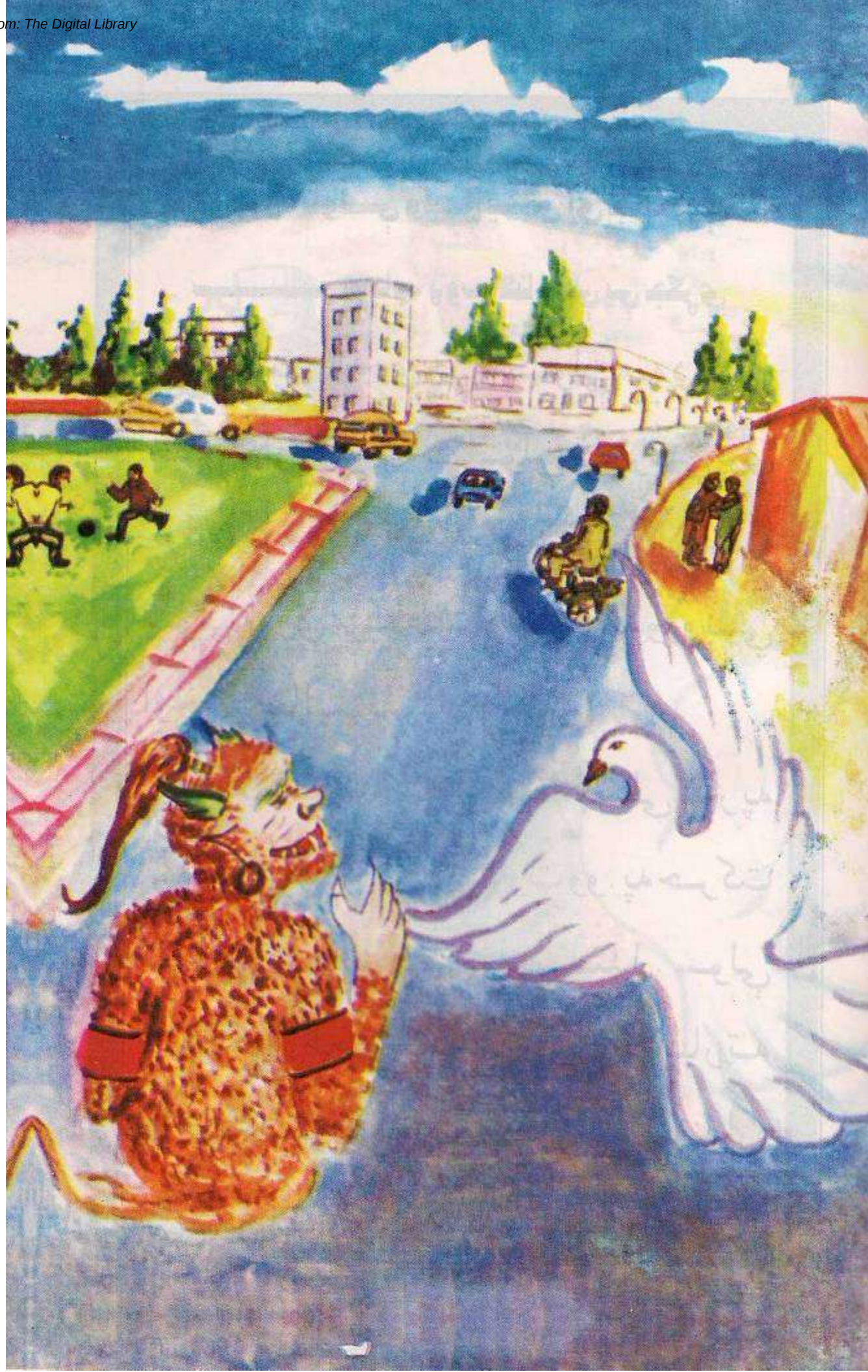
تویولې. «جگړې» د هغو کارونو په باره کې

چې کړي یې وو خبره بایلو ده.

د آه حسرت او مایوسي په نړۍ کې یې

جگړې ته مخ وگرځاوو او داسې پوښتنه یې

وکره.

دومره ناولې ولې يې اي جگړې

سر تر پايه ډوب گناه کې يې جگړې

«جگړه» بې له دې چې «سولې» ته د زياتو

خبرو وار ورکړي، د سولې خبره يې پري

کړله او له هغې څخه يې وغوښتل چې په

سولې پورې مربوط بنار جگړې ته وروښيي

او خپل فعاليتونه روښانه کړي.

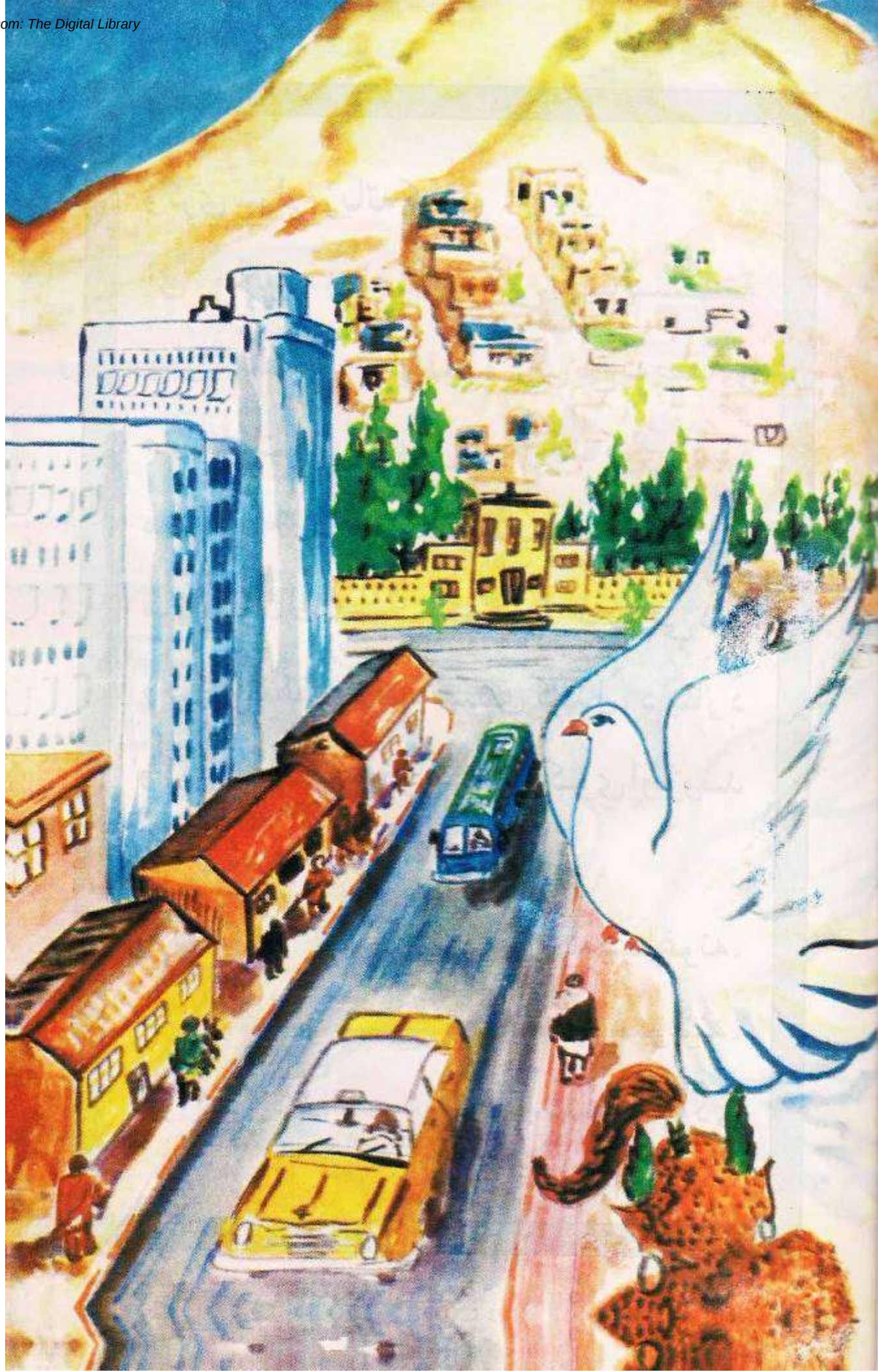
«سوله» هم په خوښۍ د هغه ښکلی بنار په

لوري چې لري واټن کې پروت وو. په حرکت

شول تر څو د بنار نږدې ته ورسيدل. سولې

له جگړې څخه غوښتنه وکړه خو بنار ته

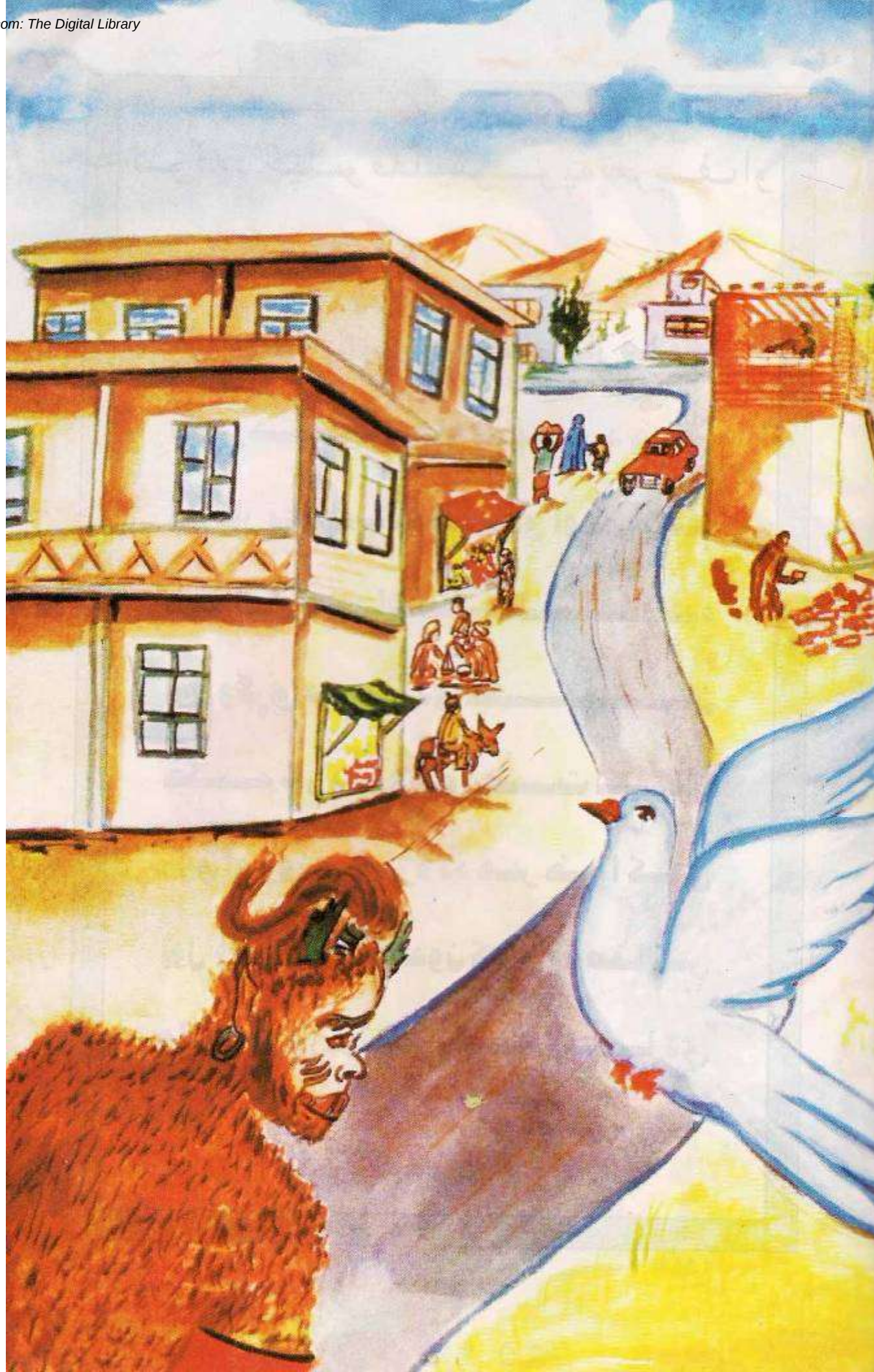
داخل نه شي او له همدې ځايه د هغه ننداره

وگړي سولې زياته کړه :

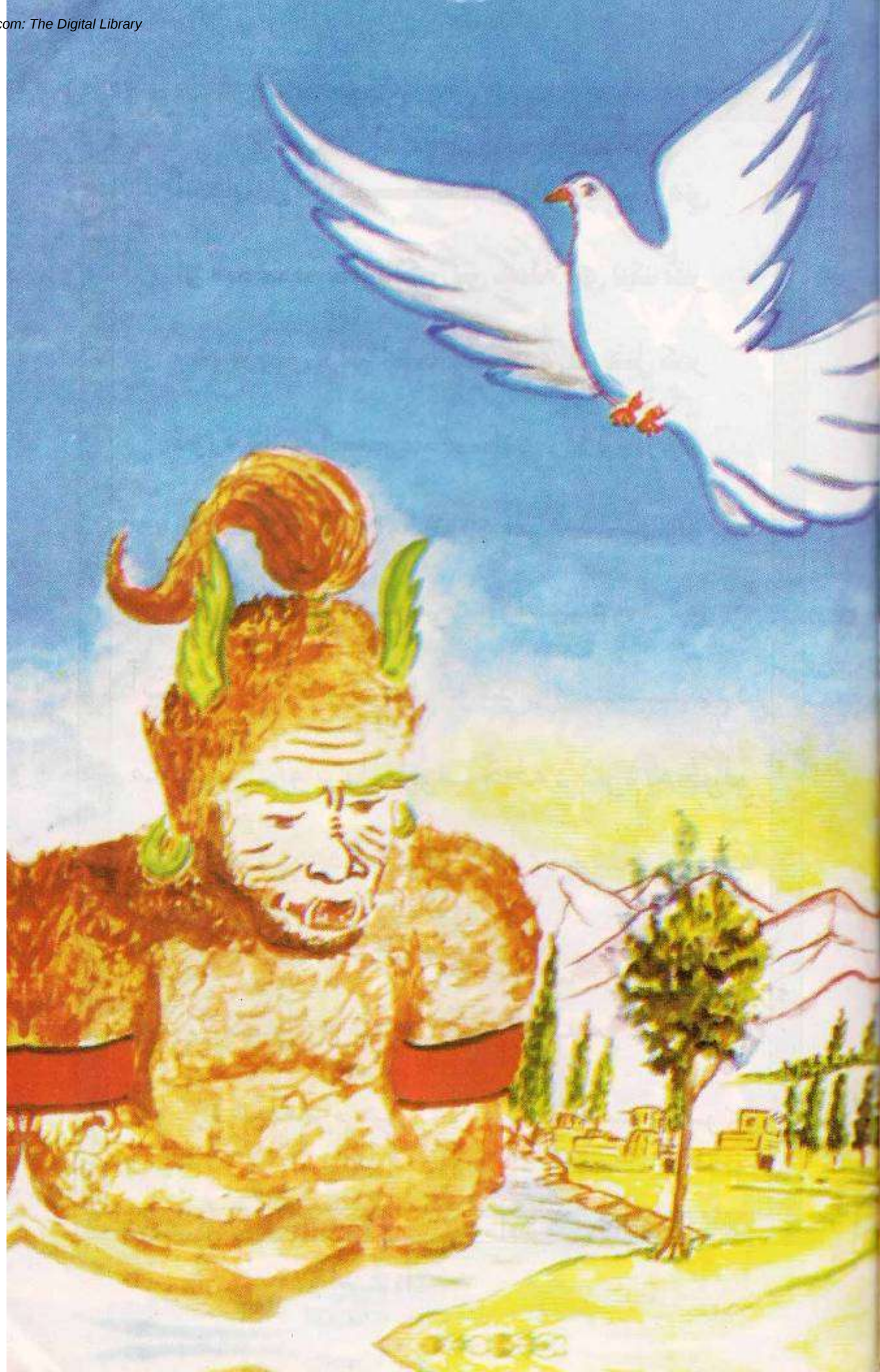
ای «جگړې» زه له دې ښکلي او ښایسته
 ښار سره چې ټول وگړي یې په صفا او
 صمیمیت کې یو له بل سره ژوند کوي، ډیره
 مینه لرم. لطفاً له همدې ځایه د هغه ښکلي
 ماڼۍ او پاک سړکونه وگوره. ځکه چې د تا
 «جگړې» هغه ځای ته نږدې کیدل، د ښار د
 وگړو تر منځ ویره رامنځ ته کوي او ژوند
 اخلاص کیږي.

زه له همدې ځایه ټول شیان لکه باغونه،
 ماڼۍ، ښکلي سړکونه، روغتونونه،
 ښوونځي تاته ښیم. وروسته سولې په دې

توگه د خپلو فعالیتونو په تعریف او
توصیف شروع وکړه:

دا چي ته گوري دا بنکلی ښار صفا
دلته رحم او نعمت دي د خدا (ج)
زما کار دی آبیادي او عمران دده
عزت او آرامي د انسانی دده
ټول وگړي ددې ښار دي نیکان
ځکه ښار د دوي دی جنت ښان
رزق او روزي پیره ده هر خوا کې
ټول وگړي یې ژوندون کړي په صفا کې
واټونه او پارکونه یې زیبا دي

آدميان يې هر سهار ماښام په دعا دي

او سیدونکي يې جمله دي نیک نظر

بخو نړويې ترلې آبادی ته خپل کمر

گوره دادی آبادي زما د کارونو

آينه کې يې ته گوره نتيجه د زحمتونو

«جگره» چې د سولې په واسطه د دومره

آباديو، د وگړو د خوښۍ او سولې د

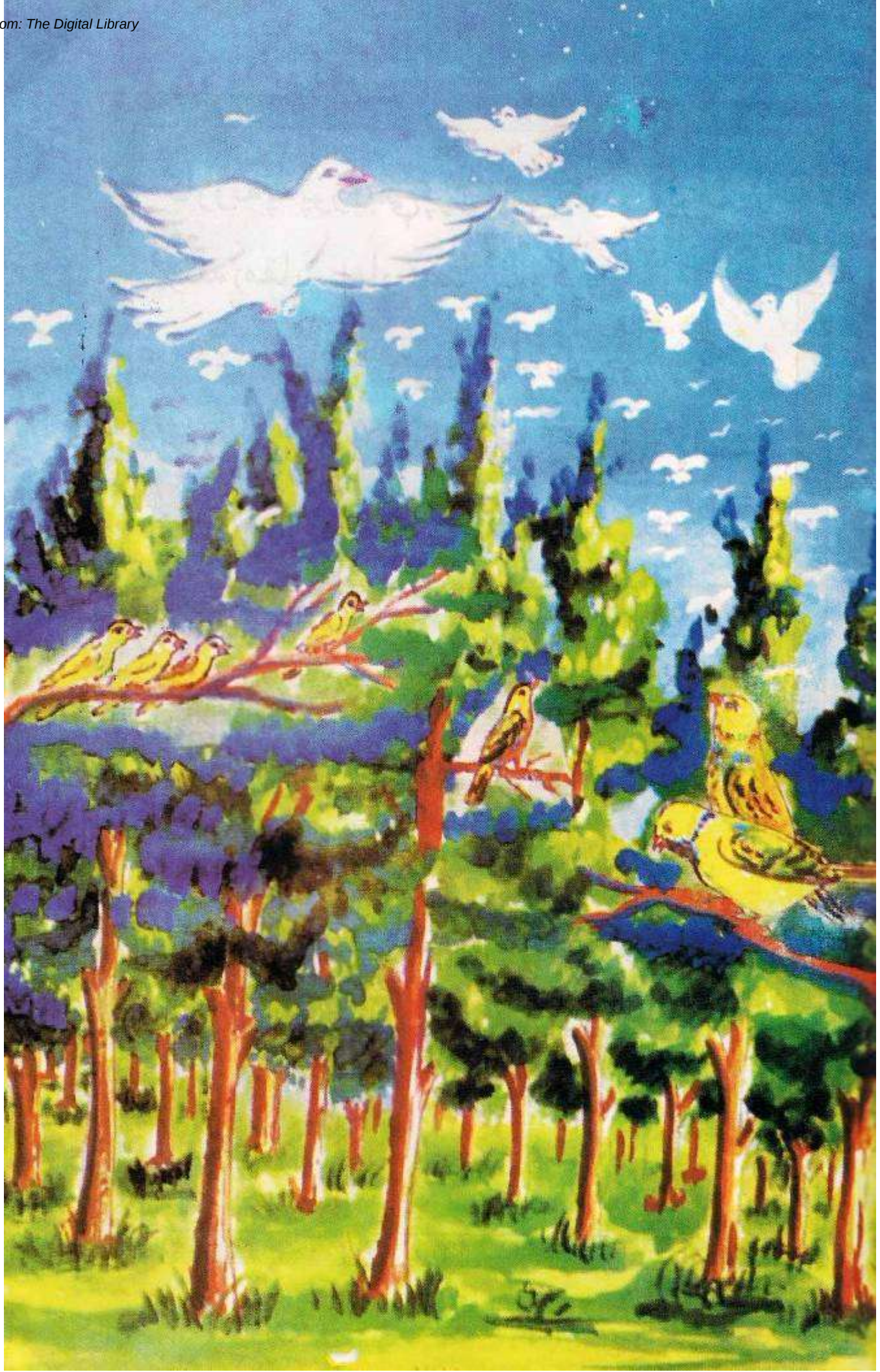
محبوبيت او برياليتوب څخه د شرم په خولو

کې ډوبه وه. د سولې له دې پوښتنې څخه

حيرانه شوه چې ويل يې:

اوس رښتيا ووايه چې کوم يو له مونږه ناکام

شو. زه هيله لرم چې زما او ستا تر سره شوي

کارونه په پوره بې پرې (بې طرفي) یو په یو
پرتله (مقایسه) او قضاوت وکړی.

په دې حال کې مخکې له دې چې «جگړه»
خه ووايي د الوتونکو غږ چې ددوي د پاسه
دونو په بناخونو کې په لیکه ناست وو، تر
غږ وشو چې په گلۍ سره یې په ډیر خوږ غږ
دا ترانه زمزمه کوله:

موږ واړه مرغۍان خوښـوان

واړه وایو په صدق او ایمان

ای جگړې ته ناکام یې په جهان

له ستا څخه دی هر یو پریشان

دادی زمـوږ ټولـو پيغام

دادی زمـوږ ټولـو پيغام

موږ واړه مرغـان خوښـوان

په ثـنا د لـوي خـښـتن غـزل خـوان

اې سـولې بـريالۍ يې په هر آن

له تـا نه دي ټول واړه بنادمان

دادی زمـوږ ټولـو پيغام

دادی زمـوږ ټولـو پيغام

پاي

6

Sola Aw Jagra

(Peace and War)

- Published by : Sanayee Development Organization (SDO)
Editor - in - Chief : Raz Muhammad Dalili
Author : Ahmad Fareed Arfi
Pushto Translation : Amanullah "Ludin"
Artist : Sultan Hamid Fanoos
Composed By : Saifullah Zamani
- 1st Edition : 1000 copies, Financed by (NCA), Sep 1999
2nd: Enditon : 5000 copies, Financed by US-BPRM through IRC-UGP, Dec 2000
3rd Edition : 2000 copies, Financed by TroCAIRE and AusAid, Oct 2001
4th Edition : 1000 copies, Financed by SDF, February 2003
5th Edition : 1000 copies, Financed by SDF, August 2003
6th Edition : 2000 copies, Financed by SDF, Nov 2003
7th Edition : 1000 copies, Financed by SDF, Apr 2005
- 8th Edition :
Publishing date : Feb 2007
Number of copies : 1500 copies
Financed by : Sanayee Development Organization (SDO)
Kabul address : Sanayee Development Organization (SDO)
Charrahi Ansarri, street # 5th
Near (Muhammad Alam Faiz Zad) high school
- Kabul telephone : 0093-(20) 2201693
Post Box : 181 Kabul Afghanistan
Email : sdfkabul@ceretechs.com
Websites : wwwsanayee.org
Www.nawidefarda.com
- Peshawar Address : Behind Orakzai Plaza and total CNG, university Road Shaheen
Town, Peshawar Pakistan
- Telephone : 0092-91-5842155 - 91582165
Fax : +92+-1-5845139

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library